

Sláva Bohu na výsostech: ze slávy vzdávané Božímu jménu plyne pokoj pro lidi na zemi – vždyť v lidech má Bůh zalíbení.

Pane, vybral sis mezi lidmi spolupracovníky, aby mezi lidmi přinášeli tvůj pokoj, aby hlásali pravdu a stavěli ji na svícen jako světlo pro všechny lidi a aby se stali důvěryhodnými svědky tvé lásky. Máme k tobě zvat všechny kolem nás. Je to pro nás těžký úkol: rádi ho na sebe bereme, ale nestačí nám síly. Někdy si stýskáme, že nejsme úspěšnější, a bývá nám smutno nejen z druhých lidí, ale i z toho, jak my sami kazíme, co máme předávat a nést.

Odpusť, prosíme, všechny naše lidské pády (a dej nám sílu je napravovat, nakolik je to možné). Odpusť, prosíme, že se někdy necháváme unést svou důležitostí, a lámeme tím lidské vztahy. Prosíme tě o pomoc všude, kde nestačíme. Buď s námi, Bože. Amen.

***Iz 57,15-19:** Toto praví ten Vznešený a Vyvýšený, jenž žije ve věčnosti a má jméno Svatý: Žiji vysoko a ve svatosti, ale i s tím, kdo je sklíčený a pokorný, abych oživil ducha pokorných, abych oživil srdce sklíčených. Nebudu stále vznášet výčitky, nebudu se hněvat navěky – vždyť by se přede mnou každý duch zhroutil, každá duše, již jsem učinil! Rozlítl jsem se nad hříchem jejich lakoty, bil jsem je ve svém hněvu skryt, oni však stále po svém odcházeli pryč. Viděl jsem jejich cesty – přesto je uzdravím, znovu je povedu a útěchu jim navrátím, ovoce chvály stvořím pro jejich rty. Pokoj! Pokoj vzdáleným i blízkým, praví Hospodin. Já je uzdravím.*

***Mt 9,9-13:** Když šel Ježíš odtud dál, viděl v celnici sedět člověka jménem Matouš a řekl mu: „Pojď za mnou!“ On vstal a šel za ním. Když potom seděl u stolu v domě, hle, mnoho celníků a jiných hříšníků stolovalo s Ježíšem a jeho učedníky. Farizeové to uviděli a řekli jeho učedníkům: „Jak to, že váš Mistr jí s celníky a hříšníky?“ On to uslyšel a řekl: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Jděte a učte se, co to je: ‚Milosrdenství chci, a ne obět‘. Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky.“*

I. Samému Bohu sláva, čest

Když se slovy i skutkem vzdává sláva Bohu, vzejde z toho pokoj mezi lidmi, povídali andělé a už před nimi proroci a pak přišel Ježíš a ten to říkal taky – a nejen říkal, hlavně to dělal. Pokoj v lidských duších a vztazích je Boží dar, ale to se musí vzdávat sláva opravdu Bohu: protože když ctím nikoli Boha, ale nějaké svoje představy o něm a ty považuju za svaté a nedotknutelné, pokoj na zemi z toho nebývá. Potkají-li se dva umanutí majitelé pravdy, kteří mají na všechno hotový názor, asi se neshodnou – a když shodnou, žádná výhra to ještě není: protože když Boha slaví fanatici (je jedno jakého náboženství, křesťanství nevyjímaje), kteří svorně lpí na nějakých představách a ideálech a sveřepě tím útočí na druhé, nekouká z toho pokoj, ale pro ty druhé spíš strach a kvůli strachu někdy i opěťovaná nenávisť.

II. Jak vítati mám tebe?

Jak se takový Boží pokoj mezi lidmi vlastně zabydluje? Velmi obtížně. „Narovnejte, co je křivé,“ nabádali starodávní proroci jako recept, jak se připravit na setkání s Bohem. A s tím je potíž: protože rovnat nemám to, co se mi na kom nelíbí (a že by se toho našlo!), ale mám rovnat předně to, co je křivé ve mně. A ono ve mně cosi křivého je. Spravit to neumím, tak se na to setkání s Bohem připravím aspoň tak, že jsem ochoten to o sobě uznat, a s tím jdu Bohu vstříc – a to samotné setkání pro mě pak trochu překvapivě znamená Boží přijetí, pozvání, lásku.

Některým bližním, kteří druhé rádi posuzují a soudí, to nemusí být vhod a mají námitky – a tak se může stát, že i když Ježíš přináší lidem pokoj, on se mezi nimi hned neujme. Možná si nevšimli, že Ježíš neposuzuje a neodsuzuje, ale přináší ten pokoj: dar pokojného života. Nijak ho lidem nevnucuje ani nenařizuje, ale nabízí a ručí za něj. (Však i z našich slov a činů má velkou hodnotu jen to, zač ručíme: všechna ostatní slova, která vypustíme jen tak, bývají často nadbytečná.)

Ježíš si k tomu úkolu, který mezi lidmi měl, přizval pár spolupracovníků. Jeden z prvních, koho pozval, měl zaměstnání, kterým tehdy lidé okázale pohrdali. Mělo se za to, že takovýhle člověk bude asi poněkud na peníze a neštítí se po nich sáhnout i tehdy, když to není zrovna čisté a někoho tím poškodí. Jestli ten člověk – Matouš se jmenoval – opravdu

takový byl, to nevíme: ale víme o sdíleném přesvědčení, že slušný člověk by tuhle práci nedělal. Jestli to lidi vidí takhle, možná byste si vybrali spolupracovníky odjinud, aby pověst vašeho spolku (třeba církve) nechytila zbytečné šrámy. Ale tento příběh je právě o tom, že není rozhodující, odkud kdo přišel, nýbrž to, co s námi bude dál.

Lidé dbalí předpisů a mravů nesli velmi nelibě, že s tímto člověkem hodlá Ježíš večeřet. Hned se vybavují slogany jako “vrána k vráně sedá” – jako by ten chlap Ježíše svou přítomností mravně nakazil. A co když to bude obráceně? Co když od něj naopak chytí opak té nákazy a bude to s ním do budoucna díky Ježíšovi lepší?

Zdá se, že tuhle možnost si pozorovatelé nepřipouštěli a vyrukovali s tím na Ježíšovy žáky: Váš mistr se obklopuje dost nehezkou cháskou, copak on nepozná, co jsou ti lidi zač?

III. Ježíš hříšné přijímá

V Bibli se nepíše, co na to učedníci řekli (pokud něco řekli). Ono se na to odpovídá tuze špatně, když vám někdo předhazuje, že to ve vaší partě není v pořádku a že ani v té církvi se lidi nechovají, jak by měli (rozumějte: že se nechovají, jak by si tenhle kritik představoval, že by to mělo být; vypovídá to něco o ideálu, který je mu svatý). Špatně se na to odpovídá, protože na každé lidské partě (včetně církve) se najde chyb jak máku. Vždycky tu byl ideál, aby lidé uvěřili, přijali křest a žili už bez hříchu. A oni skutečně přicházeli, uvěřili, přijali křest, jen s tou bezhříšností to nepůjde, na to já člověk nemám. Jenže víra přece neznamená, že na to mám, víra znamená, že jsem se chopil nové životní šance, kterou jsem dostal. Ježíš tenkrát odpověděl: “Lékaře potřebují marodi, tak se nedivte, že přišli.” Je v té odpovědi slyšet něco o budoucnosti: že se ti marodi budou léčit a snad se budou snažit svým životem vzdávat slávu na výsostech Bohu, a ne už ďáblíkům, co námi lidmi cloumávají.

A je v té odpovědi slyšet ještě něco: napomenutí těm, kdo na učedníky zaútočili. V obrazu o nemocných Ježíš ty mravokárce, co nakukovali oknem, pojal jako zdravé: vy přece doktora nepotřebujete, štítíte se marodů, abyste se nenakazili, a plníte všechny možné povinnosti, abyste se mohli cítit čistí a dobří, a tohle Bohu nabízíte jako svou pěknou vizitku – jenže Bůh stojí spíš o milosrdenství.

IV. Tak jakýž jsem, ač nemám nic

Co ti karatelé dělali špatně? Někam se jim vytratil *vztah* a místo něj vzali zavděk *posudkem* a podle toho se dívali na druhé. Místo “pojdme pospolu žít z Boží lásky” vzali zavděk přeměřováním, jaký kdo jsme. Jenže postavím-li na první místo ještě před vztah lásky nějaký svůj svatý a nedotknutelný ideál (třeba jací podle mých představ mají lidé být), pokoj mezi lidmi z toho rozhodně nevzejde.

„Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky,“ řekl tehdy Ježíš. Ta věta vůbec neznamená, že by nestál o lidi, kteří se snaží být spravedliví. Stojí o ně. Ti už pozvání dostali a snaží se podle toho žít. Ještě však musejí přijmout ty druhé, kterých se štítí nebo bojí a nadávají jim do hříšníků (a Ježíšovi do jedlíků a pijanů vína, protože ani on nesplňuje jejich recept na svatý život).

Ježíš přišel pozvat všechny marody víry, nedochůdčata naděje, propadlíky z mravů, neumětely v odpouštění, nedouky v přijímání Boží lásky. Nikoho neodmítl, a tak jsou tu pohromadě spravedliví i nespravedliví a tvoří spolu církev. Je třeba připomínat, že hranice mezi těmi dvěma skupinami je velmi propustná? Je třeba připomínat, že jsme co chvíli jednou nohou tady a druhou tam?

Samozřejmě, že velmi záleží na tom, jak žijeme. Aby to za něco stálo, žijme tak, abychom tím chválili Boha, nikoli něčí nebo své nebo dobové ideály a představy. Snažme se co nejvíc a nepřeslechněme přitom evangelium: v Bibli se naštěstí nepíše „sláva na výsostech neomylnému posudkovému oddělení“, nýbrž sláva na výsostech Bohu, jenž má lidi rád – a pokoj Boží, který převyšuje všechno, co jsme kdy dokázali vymyslet a nač jsme si troufli pomyslet, se díky tomu týká i nás.

Hospodin pro nás učinil velké věci. Kéž ve vás Boží láska zůstává, abyste měli odvahu činit v jeho jménu veliké věci pro své bližní tady na zemi.

Bůh ať zahrne naše srdce radostí a mysl pokojem, abychom z jeho moci vždycky a všude – v dobrých i těžkých chvílích – mohli načerpat svobodu a naději. Amen